

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом Мінагрополітики
від 04 жовтня 2023 року № 1754

УДК 634.77

Код UPOV: ACTIN

**Методика
проведення експертизи сортів актинідії (*Actinidia* Lindl.)
на відмінність, однорідність і стабільність**

Загальні рекомендації

1. Предмет методики

Методика стосується всіх сортів роду *Actinidia* Lindl.

2. Необхідний рослинний матеріал – саджанці

1) Компетентний орган визначає скільки, якої якості, коли й куди постачається садивний матеріал для експертизи сорту.

2) Мінімальна кількість садивного матеріалу має становити 5 власнекореневих рослин або 5 рослин на дозволених клонових підщепах.

3) Садивний матеріал має бути здоровим на вигляд, не ураженим хворобами, не пошкодженим шкідниками та відповідати вимогам чинних нормативних документів щодо якості і сортових характеристик.

4) Садивний матеріал нічим не обробляють.

3. Метод експертизи

1) Тривалість експертизи

Експертиза має тривати два незалежні цикли задовільного плодоношення. За необхідності експертизу продовжують на третій цикл.

2) Місце експертизи

Експертизу проводять у двох закладах експертизи (основному та додатковому).

3) Умови для проведення експертизи

Експертизу виконують за умов, що забезпечують задовільний ріст і

розвиток рослин, і достатнє виявлення характерних ознак сорту. Оптимальну стадію розвитку рослин для оцінки кожної ознаки вказано цифрами (літерами) у другій колонці Таблиці ознак в описано в поясненні до неї.

Стосовно жіночих сортів, компетентний орган повинен забезпечити відповідним чоловічим сортом для запилення.

4) *План експертизи*

Планують такий розмір ділянок, щоб вилучення рослин або їхніх частин для вимірювань і підрахунків не шкодило б обстеженням, які тривають до кінця циклу вирощування. Кожне дослідження має включати щонайменше 5 рослин. Рекомендована схема розміщення рослин $4,0 \times 3,0$ м.

5) *Метод дослідження*

Опис морфологічних ідентифікаційних ознак сорту здійснюється методом візуальної оцінки та за допомогою вимірювань чи підрахунків залежно від типу ознаки (якісні – QL, кількісні – QN, псевдоякісні – PQ). Тип виявлення ознаки проставлено в першій колонці Таблиці ознак.

Рекомендований метод спостереження за ознаками вказано в другій колонці Таблиці ознак:

MG: разове вимірювання групи рослин або частин рослин (наприклад, висота);

MS: вимірювання групи попередньо визначених рослин або частин рослин, на яких впродовж вегетації здійснюють усі вимірювання кількісних ознак (наприклад, довжина);

VG: візуальна разова оцінка групи рослин;

VS: візуальна оцінка окремих, попередньо визначених рослин або частин рослин.

6) *Кількість рослин / частин рослин*

Експертизі підлягає щонайменше 5 рослин.

Усі вимірювання варто здійснювати на такій кількості рослин:

MG: разове вимірювання 5 рослин або 10 частин рослин (наприклад, висота);

MS: вимірювання окремих, попередньо визначених 5 рослин або 10 частин рослин;

VG: візуальна разова оцінка 5 рослин;

VS: візуальна оцінка окремих, попередньо визначених 5 рослин або 10 частин рослин.

4. Оцінка відмінності, однорідності та стабільності

Для оцінки виявлення відмінності й однорідності використовують ознаки, наведені в Таблиці ознак, і коди (1–9), необхідні для електронного опрацювання даних. Сукупність цих кодів складає кодову формулу сорту і використовується для формування групи подібних сортів.

1) *Експертиза на відмінність*

Сорт відповідає умові відмінності, якщо за виявленням ознак він чітко відрізняється від будь-якого іншого сорту, загальновідомого до дати, на яку заявка вважається поданою. Експертизу на відмінність проводять після отримання результатів морфологічного опису першого року. Якщо сорт-кандидат може бути вирізненим з-поміж загальновідомих сортів методом порівняння їхніх описів, то він є відмітним. Коли неможливо чітко вирізнити сорт-кандидат серед загальновідомих за морфологічною кодовою формулою, його необхідно наступного року порівняти в польовому досліді.

2) *Експертиза на однорідність*

Сорт вважається однорідним, якщо з урахуванням особливостей його розмноження рослини сорту залишаються достатньо подібними за своїми основними ознаками, визначеними під час морфологічного опису.

Для оцінки однорідності приймається популяційний стандарт 1% за рівня ймовірності 95%. У вибірці з п'яти рослин нетипові не допускаються.

Нетипові рослини позначають стрічками, етикетками тощо. За відсотком нетиповості встановлюють однорідність сорту.

3) *Експертиза на стабільність*

Сорт вважається стабільним, якщо його основні ознаки, відзначені в Описі, залишаються незмінними після неодноразового розмноження чи, у разі

особливого циклу розмноження, наприкінці кожного такого циклу.

Зазвичай, коли сорт однорідний, він вважається стабільним.

5. Групування сортів для експертизи на відмінність

Сорти групують за найвідмітнішими морфологічними ознаками для кожного сорту. Для групування сортів використовують ознаки, які, як відомо з практики, не варіюють або дуже слабо варіюють у межах сорту. Ці ознаки можуть бути використані окремо або в комбінаціях з іншими.

Рекомендовано для групування такі ознаки:

для чоловічих сортів:

– Час початку цвітіння (ознака 75).

для жіночих і гермафродитних сортів (плодоносних сортів):

– Плід: маса (ознака 46);

– Плід: форма (ознака 50);

– Плід: маточковий кінець (ознака 52);

– Плід: ворсистість шкірки (ознака 59);

– Плід: забарвлення зовнішнього оплодня (ознака 65);

– Плід: забарвлення камер (ознака 66);

– Час збиральної стиглості (ознака 76).

Для чіткої реєстрації виявлення ознаки поряд із сортами-кандидатами необхідно висаджувати сорти-еталони.

6. Умовні позначення

(*) – ознаки, позначені зірочкою, завжди залучають до Методик з експертизи на ВОС усіма країнами-членами UPOV, за винятком випадків, коли виявлення попередньої ознаки або регіональні умови довілля це унеможливають;

(+) – вказує на те, що до цієї ознаки надано пояснення або ілюстрації після Таблиці ознак.

Сорти-еталони поділяються на дві групи:

Група А: всі сорти, які належать до *A. deliciosa*, *A. chinensis*, *A. kolomikta*, *A. eriantha*, *A. rufa*;

Група В: всі сорти, які належать до *A. arguta*, *A. polygama*, *A. melanandra*, *A. macrosperma*.

(a)–(h), (1), (2) – див. пояснення в Розділі 8.

7. Таблиця ознак сортів актинідії

Ознаки		Ступені виявлення ознак	Коди	Сорти-еталони
1	2	3	4	5
1. (* (+ QL	Рослина: стать VG	жіноча	1	Hayward (A), Shinzan (B)
		чоловіча	2	a-Awaji (B), Matua (A)
		гермафродит	3	Jenny (A)
2. (+ QL	Рослина: самоплідність VG	відсутня	1	
		наявна	9	
3. (+ QN	Рослина: за силою росту VG	слабка	3	
		середня	5	Hayward (A)
		сильна	7	Bruce (A)
		дуже сильна	9	
4. (* QN	Молодий пагін: щільність ворсинок VG (a)	дуже нещільні	1	
		нещільні	3	a-Awaji (B), Kuimi (A)
		середні	5	Hayward (A), Shinzan (B)
		щільні	7	King (A), Mitsukou (B)
5. (* QN	Молодий пагін: антоціанове забарвлення верхівки VG (a) (e)	відсутнє або дуже слабке	1	Hort16A (A), Mitsukou (B)
		слабке	3	King (A), Shinzan (B)
		помірне	5	Kousui (B), Tomua (A)
		сильне	7	Houkou (B), Koryoku (A)
6. (*	Стебло: за товщиною	тонке	1	a-Gassan (B), Sparkler (A)

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
QN	VG	середнє	2	a-Awaji (B), Hayward (A)
	(b)	товсте	3	Bruno (A), Shinzan (B)
7. (*) PQ	Стебло: забарвлення пагона з-під сонячного боку VG (b)	зелено-біле	1	
		сіро-коричневе	2	King (A), Mitsukou (B)
		жовто-коричневе	3	Sparkler (A)
		світло-коричневе	4	a-Hirano (B), Hort16A (A)
		червоно-коричневе	5	Ranger (A)
		пурпурово- коричневе	6	Bruno (A)
		темно-коричневе	7	Kousui (B)
8. QN	Стебло: текстура кори VG (b)	гладенька	1	Shinzan (B), Sparkler (A)
		помірно шерехата	2	a-Gassan (B), Meteor (A)
		дуже шерехата	3	a-Awaji (B), Hayward (A)
9. QN	Стебло: ворсинки за щільністю VG (b), (1)	відсутні або нещільні	1	Meteor (A)
		середні	2	Hayward (A)
		щільні	3	
10. (*) QN	Стебло: розмір сочевичок VG (b)	дуже малий	1	Kaimai (A)
		малий	2	Monty (A), Shinzan (B)
		середній	3	Hayward (A), r-Gassan (B)
		великий	4	Hort16A (A)
11. (*) QN	Стебло: кількість сочевичок	мала	3	Meteor (A), Shigemidori (B)
		середня	5	Hayward (A), Shinzan

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
	VG (b)			(B)
		велика	7	Bruno (A), Mitsukou (B)
12.	Стебло:	дуже слабка	1	Sparkler (A)
(*)	випуклість	слабка	2	Hayward (A)
(+)	брунькового	середня	3	a-Awaji (B), King (A)
QN	виступу	сильна	4	Kaimai (A), Shinzan (B)
	VG (b)	дуже сильна	5	Kuimi (A)
13.	Стебло:	відсутнє	1	Hort16A (A), Kousui (B)
(*)	покриття			
(+)	бруньки	наявне	9	Hayward (A), Mitsukou (B)
QL	VG (b)			
14.	Стебло: розмір	малий	1	Abbott (A), Mitsukou (B)
(*)	отвору в	середній	2	Hayward (A), r-Awaji (B)
(+)	покритті			
QN	бруньки	великий	3	Elmwood (A), r-Nagano (B)
	VG (b)			
15.	Стебло:	плаский	1	Meteor (A), Shinzan (B)
(+)	листковий	помірно увігнутий	2	Hort16A (A), r-Nagano (B)
QN	рубець			
	VG (b)	сильно увігнутий	3	Kousui (B), Monty (A)
16.	Стебло:	відсутня	1	
(*)	серцевина	шарувата	2	Hayward (A)
(+)	VG	тверда	3	

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
PQ				
17. (*) (+) PQ	Листкова пластинка: форма VG (c), (d)	ланцетна	1	Kaimai (A)
		яйцеподібна	2	Hayward (A)
		обернено- яйцеподібна	3	Bruno (A)
18. (*) QN	Листкова пластинка: відношення довжина / ширина VG/MS (c), (d)	мале	3	Kaimai (A)
		середнє	5	Hayward (A)
		велике	7	Matua (A)
19. (*) (+) PQ	Листкова пластинка: форма верхівки VG (c), (d)	хвостата	1	Hortgem Tahī (B)
		гострокінцева	2	Kaimai (A), Yukimusume (B)
		гостра	3	Hayward (A)
		виїмчаста з гострим кінцем	4	
		округла	5	Satoizumi (B)
		вдавлена	6	Shinzan (B)
		виїмчаста	7	Kuimi (A)
20. (*) (+) QN	Листкова пластинка: базальні часточки VG	відсутні	1	
		значно віддалені	2	Kaimai (A)
		злегка віддалені	3	Matua (A)
		торкаються	4	Hort16A (A)
		злегка	5	Hayward (A)

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
	(c)	перекриваються		
	(d)	сильно	6	
	(1)	перекриваються		
21.	Листкова	мала	3	a-Shouwa (B)
(+)	пластинка:	середня	5	a-Gassan (B)
QN	кількість війчастих зубців VG (c), (d), (2)	велика	7	Mitsukou (B)
22.	Листкова	відсутні або дуже	1	Hort16A (A)
QN	пластинка:	нещільні		
	волоски на	нещільні	3	Kaimai (A)
	верхньому боці	помірні	5	Bruno (A)
	за щільністю VG (c), (d), (1)	щільні	7	Meteor (A)
23.	Листкова	відсутні або дуже	1	Hortgem Tahi (B), Kousui (B)
QN	пластинка:	нещільні		
	волоски на	нещільні	3	a-Gassan (B), Kuimi (A)
	нижньому боці	середньої щільності	5	a-Shouwa (B), Hayward (A)
	за щільністю VG (c), (d)	щільні	7	Ranger (A), Shinzan (B)
24.	Листкова	слабка	3	a-Gassan (B)
(*)	пластинка:	помірна	5	Hayward (A), Satoizumi (B)
QN	інтенсивність зеленого	сильна	7	Bruno (A),

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
	забарвлення верхнього боку VG (c), (d)			Shinzan (B)
25. (* PQ	Листкова пластинка: забарвлення нижнього боку VG (c), (d)	білувате	1	Shinzan (B)
		світло-зелене	2	a-Awaji (B), Hortgem Tahi (B)
		помірно зелене	3	Bruno (A)
		жовто-зелене	4	Hayward (A)
		жовто-коричнєве	5	
26. QL	Листкова пластинка: строкате забарвлення VG (c), (d)	відсутнє	1	
		наявне	9	
27. PQ	Листкова пластинка колір строкатого забарвлення VG (c), (d)	лише білий	1	
		білий і жовтий	2	
		лише жовтий	3	
28. (* QN	Листок: відношення довжини черешка до довжини	дуже мале	1	Kaimai (A)
		мале	3	Gracie (A)
		середнє	5	Kousui (B), Meteor (A)
		велике	7	Hayward (A), Satoizumi (B)

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
	пластинки VG (c), (d)			
29. QN	Черешок: антоціанове забарвлення верхнього боку VG (c), (d), (e)	відсутнє або дуже слабке	1	Kaimai (A), Mitsukou (B)
		слабке	3	Houkou (B), Sparkler (A)
		помірне	5	Hayward (A), Shinzan (B)
		сильне	7	a-Hirano (B), Tomua (A)
30. (+) QL	Суцвіття: тип VG	поодинокі квітка	1	Jinkui
		дихазій	2	Jinyan
		плейохазій	3	Moshan No.4
31. (+) QN	Суцвіття: кількість квіток VG/MG	дуже мала	1	Hayward (A), Hortgem Rua (B)
		мала	2	Matua (A)
		середня	3	Hort22D (A)
		велика	4	
32. (+) QN	Генеративна брунька: положення першої луски VG, (2)	низьке	1	
		середнє	2	a-Shouwa (B)
		високе	3	a-Gassan (B)
33. QN	Квітка: кількість чашолистків VG, (f)	мала	1	Skelton (A)
		середня	2	Hortgem Tahī (B)
		велика	3	Bruce (A)
34. (*)	Квітка: основне забарвлення	біле	1	Yukimusume (B)
		зелене	2	Hort16A (A),

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
(+) PQ	чашолистків VG (f)			Mitsukou (B)
		коричневе	3	Shinzan (B), Tomua (A)
		червонувато-коричневе	4	a-Awaji (B), Hortgem Tahi (B)
35. QN	Квітка: волосинки на чашолистках за щільністю VG (f), (1)	відсутні або дуже нещільні	1	
		середньої щільності	2	
		щільні	3	Bruce (A)
36. (*) QN	Квітка: діаметр MG / MS (f)	малий	3	a-Gassan (B), Sparkler (A)
		середній	5	Matua (A), Satoizumi (B)
		великий	7	Hort51-1785 (A), Shinzan (B)
		дуже великий	9	Hayward (A)
37. (*) (+) QN	Квітка: розташування пелюсток VG (f)	вільне	1	Abbott (A), a-Shouwa (B)
		дотичне	2	Matua (A), Satoizumi (B)
		перекриваються	3	Hayward (A), Shinzan (B)
38. PQ	Квітка: вигляд з боку VG (f)	увігнута	1	Hayward (A)
		плоска	2	Bruno (A)
		випукла	3	Tamara (A)
39. QN	Квітка: кількість маточок	мала	1	Yamagatamusume (B)
		середня	2	Hort16A (A),

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
	VG (f)			Satoizumi (B)
		велика	3	Hayward (A), Shinzan (B)
40.	Квітка:	пряме	1	
(*)	положення	напівпряме	2	Houkou (B)
(+)	маточок	горизонтальне	3	Bruno (A), Shinzan (B)
PQ	VG (f)	змішане	4	Hayward (A)
41.	Пелюстка:	біле	1	Hayward (A), Shinzan (B)
(+)	забарвлення			
PQ	адаксального боку	зеленувато-біле	2	Hortgem Tahi (B), Satoizumi (B)
	VG	жовтувато-біле	3	Bruce (A), Mitsukou (B)
		жовтувато-зелене	4	
		жовте	5	
		світло-рожеве	6	
		червоно-рожеве	7	
		червоне	8	
42.	Пелюстка:	світліший біля основи	1	
(+)	розподіл			
QN	забарвлення	однорідний	2	Hort16A (A)
	VG (f)	світліший біля верхівки	3	
43.	Пелюстка:	відсутнє	1	
(+)	вторинне	біле	2	
PQ	забарвлення	зелене	3	Hayward (A)
	верхнього боку	світло-рожеве	4	

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
	VG (f)	темно-рожеве	5	Meteor (A)
44. (+) PQ	Пелюстка: розподіл вторинного забарвлення VG, (f)	лише по краях	1	
		плямами	2	Meteor (A)
		лише базальна пляма	3	Hayward (A)
45. PQ	Пиляк: забарвлення VG (f)	жовте	1	r-Nagano (B)
		жовто-оранжеве	2	Bruce (A)
		сіре	3	
		темно-пурпурове	4	Mitsukou (B)
		чорне	5	a-Shouwa (B)
46. (*) (+) QN	Плід: маса MG (g)	дуже мала	1	
		мала	3	Huaguang2 (A)
		середня	5	Hort16 (A), Hortgem Tahi (B), Tomua (A)
		велика	7	Hayward (A), Jin Feng (A)
		дуже велика	9	Jade Moon (A)
47. (*) (+) QN	Плід: за довжиною VG / MS (g)	короткий	3	Kuimi (A), Hortgem Tahi (B)
		середній	5	Hayward (A)
		довгий	7	Bruno (A), Hortgem Toru (B)
48. (*)	Плід: за шириною	вузький	3	Bruno (A)
		середній	5	Hayward (A)

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
(+) QN	VG / MS (g)	широкий	7	Kuimi (A)
49. (*) (+) QN	Плід: відношення довжина / ширина VG / MG (g)	мале	3	Bruno (A)
		середнє	5	Hayward (A)
		селике	7	Kuimi (A)
50. (*) (+) PQ	Плід: форма VG (g)	яйцеподібна	1	Hort16A (A), Jecy Gold (A), Yamagatamusume (B)
		видовжена	2	Hortgem Toru (B), Wilkins Super (A)
		еліптична	3	Hayward (A), Mitsukou (B)
		округла	4	Hort51-1785 (A)
		сплюснута	5	Kuimi (A), Shinzan (B)
		обернено- яйцеподібна	6	Monty (A)
51. (*) (+) PQ	Плід: форма поперечного перерізу (посередині) VG (g)	округла	1	Bruno (A), Mitsukou (B)
		сплюснута	2	Hortgem Tahi (B), Kousui (B), Wilkins Super (A)
		поперечноеліптична	3	Hayward (A)
52. (*)	Плід: маточковий	сильно заглиблений	1	
		слабко заглиблений	2	Jade Moon (A)

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
(+) PQ	кінець VG (g)	плоский	3	Hayward (A), Satoizumi (B)
		округлий	4	Kousui (B), Tomua (A)
		тупий (слабко виступає)	5	Skelton
		тупий (сильно виступає)	6	Hort16A (A)
		гострий	7	Hortgem Toru (B)
53. (+) QN	Плід: ступінь загостреності VG, (g), (2)	слабкий	1	
		середній	2	
		сильний	3	
54. (+) QN	Плід: кільце чашечки VG, (g), (1)	відсутнє або слабко виражене	1	Bruno (A)
		помірно виражене	2	Hayward (A)
		сильно виражене	3	Hort16A (A), Qinmei (A)
55. (*) (+) PQ	Плід: форма плеча базальної частини VG (g)	зрізана	1	Hortgem Tahi (B), Mitsukou (B)
		слабко похила	2	Hayward (A), Kousui (B)
		сильно похила	3	Skelton (A)
56. (*) QN	Плід: плодоніжка за довжиною VG / MS (g)	коротка	3	Hortgem Tahi (B), Houmitu (A)
		середня	5	Sanuki Gold (A), Shinzan (B)
		довга	7	Hayward (A)
57. (*)	Плід: довжина плодоніжки	дуже коротка	1	Wuzhi3 (A)
		коротка	3	Bruno (A), Kousui (B)

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
(+) QN	відносно довжини плоду VG / MS (g)	середня	5	Allison (A), Shinzan (B)
		довга	7	Hayward (A)
		дуже довга	9	Jade Moon (A)
58. (+) QN	Плід: прояв сочевичок на шкірці VG (g)	слабкий	1	Hort16A (A), Mitsukou (B)
		помірний	2	Hayward (A)
		сильний	3	Kousui (B), Topstar Vantini (A)
59. (*) QL	Плід: ворсистість шкірки VG, (g)	відсутня	1	Shinzan (B), a-Shouwa (B)
		наявна	9	Hayward (A)
60. (*) (+) QN	Плід: ворсинки за щільністю VG, (g) (1)	дуже нещільні	1	Topstar Vantini (A)
		нещільні	3	Hort16A (A)
		середньої щільності	5	Hayward (A)
		щільні	7	Bruno (A)
61. PQ	Плід: забарвлення ворсинок VG (g) (1)	біле	1	
		жовте	2	
		жовто-коричневе	3	Hort16A (A)
		червонувато- коричневе	4	
		коричневе	5	Hayward (A)
		темно-коричневе	6	Bruno (A)
62. (*) (+)	Плід: з'єднання ворсинок із шкіркою	дуже слабке	1	Tomua (A)
		слабке	3	Hort16A (A)
		помірне	5	Abott (A)

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
QN	VG (g), (1)	сильне	7	Hayward (A)
63. (* (+) PQ	Плід: забарвлення шкірки VG (h)	світло-зелене	1	Hortgem Rua (B)
		зелене	2	Hortgem Tahi (B), Mitsukou (B)
		червонувато-зелене	3	
		жовте	4	
		зеленувато-коричневе	5	Hayward (A), Shinzan (B)
		червонувато-коричневе	6	
		світло-коричневе	7	Hort16A (A)
		коричневе	8	Sanuki Gold (A)
		темно-коричневе	9	Kousui (B), Tomua (A)
		пурпурово-червоне	10	
64. QN	Плід: з'єднання шкірки із м'якоттю VG (h), (2)	слабке	1	
		помірне	2	Hortgem Tahi (B)
		сильне	3	Hortgem Toru (B)
65. (* (+) PQ	Плід: забарвлення зовнішнього оплодня VG (h)	світло-зелене	1	Shinzan (B)
		зелене	2	Hayward (A)
		темно-зелене	3	Hortgem Toru (B)
		зеленувато-жовте	4	Hort22D (A), Satoizumi (B)
		жовте	5	Hort16A (A), Kousui (B)
		темно-жовте	6	Hort51-1785 (A)

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
		жовтувато-оранжеве	7	
		оранжеве	8	
		червоне	9	
		червоно-пурпурове	10	
66. (*) (+) PQ	Плід: забарвлення камер VG (h)	світло-зелене	1	Shinzan (B)
		зелене	2	Hayward (A), Hortgem Tahi (B)
		темно-зелене	3	Hortgem Toru (B)
		зеленувато-жовте	4	Satoizumi (B)
		жовте	5	Hort16A (A), Kousui (B)
		темно-жовте	6	Hort51-1785 (A)
		червоне	7	Hort22D (A), Hortgem Rua (B)
		червоно-пурпурове	8	
67. (+) QN	Плід: поширення червонуватого забарвлення вздовж камер VG (h)	дуже слабке	1	Red Princess (A)
		слабке	2	Honghua (A)
		середнє	3	Chuhong (A)
		сильне	4	
		дуже сильне	5	Hort22D (A)
68. QN	Плід: інтенсивність червонуватого забарвлення на	слабка	3	Red Princess (A)
		середня	5	
		сильна	7	Hort22D (A)

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
	камерах VG (h)			
69. (*) (+) QN	Плід: відношення ширина серцевини / діаметр плоду VG (h)	мале	3	Hort16A (A)
		від малого до середнього	4	
		середнє	5	Bruno (A)
		від середнього до великого	6	Tomua (A)
		велике	7	Hayward (A)
70. (*) (+) PQ	Плід: основна форма серцевини в поперечному перерізі VG (h)	округла	1	Jintao (A), Yukimusume (B)
		сплюснута	2	Hort22D (A), Hortgem Tahi (B), Shinzan (B)
		гоперечно- еліптична	3	Hort16A (A), Mitsukou (B)
71. (*) PQ	Плід: забарвлення серцевини VG (h)	біле	1	Hort22D (A)
		зеленувато-біле	2	Hayward (A), Hortgem Tahi (B)
		жовто-біле	3	Hort16A (A), Shinzan (B)
		червоно-пурпурове	4	
72. (+) QN	Плід: цукристість MS (h)	дуже низька	1	Jade Moon (A)
		низька	3	Hayward (A), Satoizumi (B)
		середня	5	Tomua (A),

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
				Yukimusume (B)
		висока	7	Hort16A (A), Kousui (B)
73. (+) QN	Плід: кислотність MG (h)	низька	3	Sanuki Gold (A), Satoizumi (B)
		середня	5	Hayward (A), Yamagatamusume (B)
		висока	7	a-Gassan (B), Bruno (A)
74. (*) (+) QN	Час розпускання вегетативних бруньок VG / MG	дуже ранній	1	Hort16A (A), Hortgem Rua (B)
		ранній	3	Tomua (A), Yukimusume (B)
		середній	5	Hayward (A), Shinzan (B)
		пізній	7	Mitsukou (B)
75. (*) (+) QN	Час початку цвітіння VG / MG	ранній	3	Hort16A (A), Yukimusume (B)
		середній	5	Abbott (A), Kousui (B)
		пізній	7	Hayward (A)
76. (*) (+) QN	Час збиральної стиглості VG / MG	дуже ранній	1	Hortgem Rua (B)
		ранній	3	Hort22D (A), Hortgem Tahī (B), Yamagatamusume (B)
		середній	5	Kousui (B), Tomua (A)
		пізній	7	Hayward (A), Yukimusume (B)

8. Пояснення до Таблиці ознак сортів актинідії

1) Пояснення, що охоплюють декілька ознак

Ознаки обстежують за таким ключем у другій колонці Таблиці ознак, як зазначено нижче:

(1) відноситься лише до сортів групи А.

(2) відноситься лише до сортів групи В.

(а) Усі обстеження на молодому пагоні проводять під час активного вегетативного росту. Обстеження ворсинок здійснюють на міжвузлях з середньої третини однорічного пагона.

(b) Усі обстеження на стеблі (включаючи бруньки і бруньковий виступ) слід здійснювати в середній третині стебла після обпадання листків.

(c) Форма, розмір і ворсистість листків може сильно змінюватись залежно від типу і сили росту пагона, на якому вони розміщені.

(d) Усі обстеження на листку слід здійснювати ближче до середини добре розвинутого пагона поточного сезону, але не на старих листках. Нижні листки виключають з обстеження, оскільки вони зазвичай не досягають повного розміру і типової форми.

(e) Усі обстеження за наявністю чи відсутністю антоціанового забарвлення на вегетативних органах відносяться до зовнішнього вигляду органу, незалежно від того червоні пігменти присутні на волосках чи на внутрішній поверхні.

(f) Усі обстеження на квітці проводять на щойно повністю відкритих верхівкових квітках.

(g) Обстеження плодів здійснюють під час збиральної стиглості.

(h) Обстеження плодів здійснюють під час споживчої стиглості.

2) Пояснення, що стосуються окремих ознак

До 1 Рослина: статъ

Гермафродитні сорти мають квітки з приймочками і пиляками з пилком.

До 2 Рослина: самоплідність

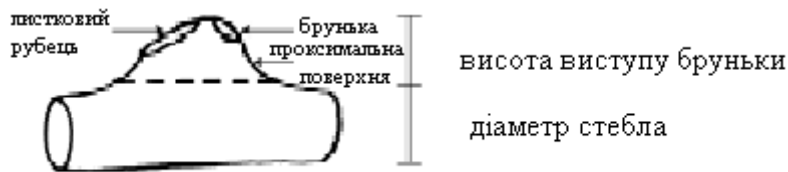
Самоплідні сорти зав'язують плоди без присутності чоловічого запилювача або їхні квітки ізолюють, щоб запобігти перехресному запиленню.

До 3 Рослина: за силою росту

Силу росту дерева визначають як загальний приріст вегетативного росту.

До 12 + 15

Стебло: випуклість брунькового виступу (12); листковий рубець (15).

Випуклість брунькового виступу визначається як відношення висоти брунькового виступу до діаметра стебла.

До 13 Стебло: покриття бруньки

1

Відсутнє

9

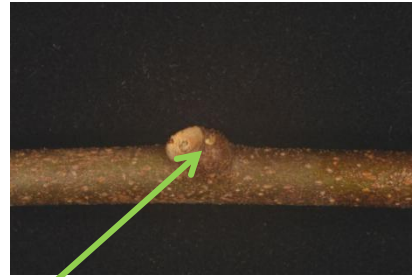
наявне

Відсутність або наявність покриття бруньки визначається як видимість бруньки. Сорт, у якого покриття бруньки відсутнє, має сильно виступаючу бруньку, яку чітко видно. Сорт з покриттям бруньки має майже невидиму бруньку, що заглиблена в стебло.

До 14 Стебло: розмір отвору в покритті бруньки

1
Малий

2
середній

покриття
бруньки

3
великий

До 16 Стебло: серцевина

Роблять поздовжній розріз стебла і обстежують внутрішню верхню частину.

1 – відсутня: внутрішня частина невиразна або пуста.

2 – шарувата: серцевина складається з тонких пластин одна впритул до іншої.

3 – тверда: серцевина складається із щільної маси.

До 17 Листкова пластинка: форма

1

Ланцетна

2

яйцеподібна

3

оберненояйцеподібна

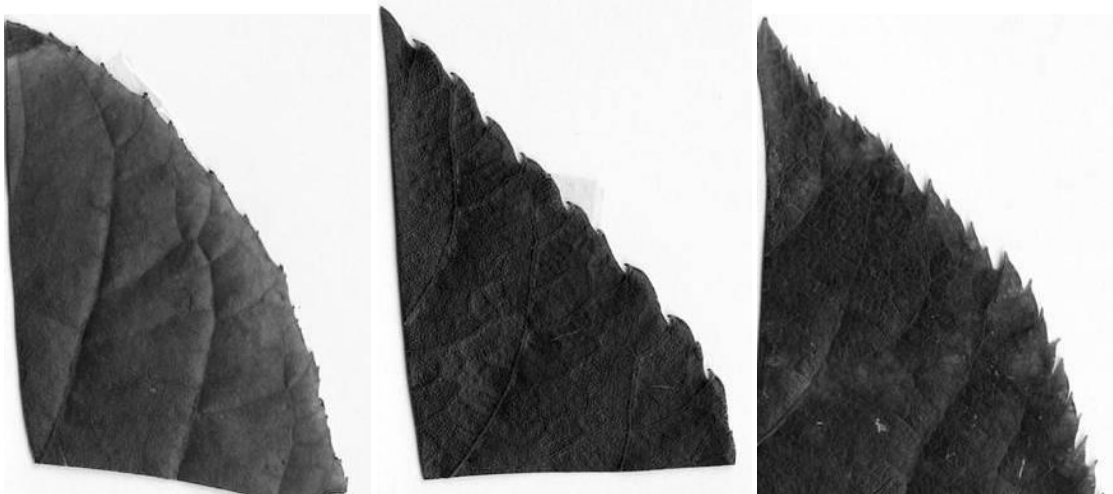
До 19 Листкова пластинка: форма верхівки

загострена				
	1 хвостата	2 гострокінцева	3 гостра	4 виїмчаста з гострим кінцем
округла				
	5 округла			
надрізана				
	6 вдавлена	7 виїмчаста		

До 20 Листкова пластинка: базальні часточки

		
1 відсутні	2 значно віддалені	3 злегка віддалені
		
4 торкаються	5 злегка перекриваються	6 сильно перекриваються

До 21 Листкова пластинка: кількість війчастих зубців

3
Мала

5
середня

7
велика

До 30 Суцвіття: тип

1

Поодинокі квітки

2

дихазій

3

плейохазій

До 31 Суцвіття: кількість квіток

Квітки утворюються на перших шести вузлах на пагоні поточного сезону. Обстеження проводять безпосередньо перед розкриттям квітки, коли принаймні два вузла розвинуті. Фіксується кількість квіток на кожному вузлі. Рекомендується обстежувати принаймні два пагони з рослини.

До 32 Генеративна брунька: положення першої луски

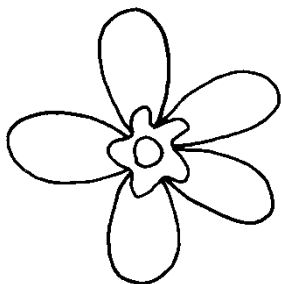
Положення першої луски визначається за розміщенням того вузла, на якому вона розташована. У деяких сортів перша луска закладається на найнижчому від основи вузлі.

До 34 Квітка: основне забарвлення чашолистків

Чашолисток може мати більш ніж одне забарвлення. Основним вважається забарвлення, яке займає найбільшу площу.

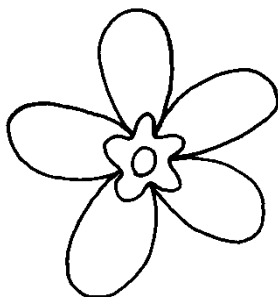
До 37 Квітка: розташування пелюсток

Квітки обстежують з нижньої сторони як показано на рисунку.

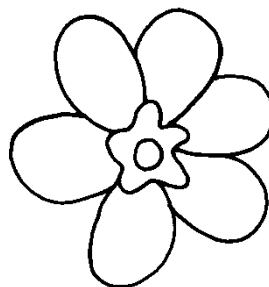
1

Вільне

2

дотичне

3

перекриваються

До 40 Квітка: положення маточок

Ступінь 4 змішане. Являє собою поєднання прямого, напівпрямого і горизонтального положень, в будь-яких їхніх комбінаціях.

До 41 + 42 Пелюстка: забарвлення адаксального боку (41); розподіл забарвлення (42).

Основним є забарвлення, яке займає найбільшу площу поверхні. Забарвлення може мати різні відтінки, будучи темнішим або світлішим від основи до верхівки. Це також називають інтенсивністю забарвлення або градієнтом забарвлення на органі.

Адаксальним боком є сторона повернута до осі квітки, верхній бік.

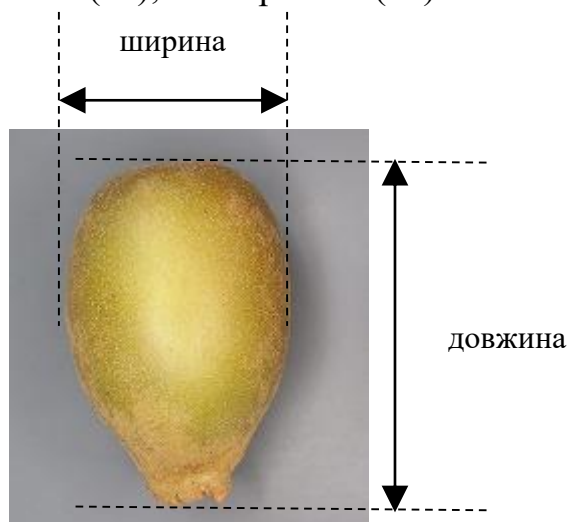
До 43 + 44 Пелюстка: вторинне забарвлення верхнього боку (43); розподіл вторинного забарвлення (44)

Вторинним є забарвлення, яке має другу за величиною площу на органі. Вторинне забарвлення може проявлятися як окремі базальні плями, нерівномірні плями по всій поверхні пелюстки або суцільне забарвлення на краю чи поблизу нього.

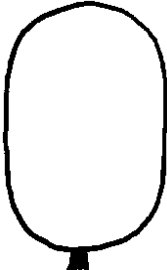
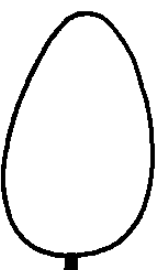
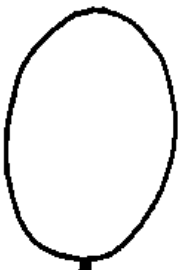
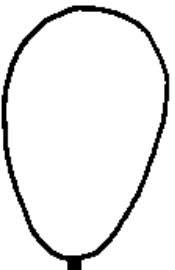
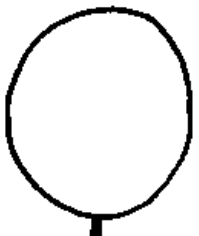
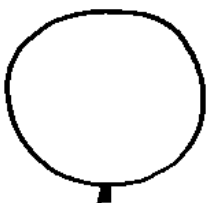
До 46 Плід: маса

Маса визначається на 25 плодах, взятих по 5 з кожної з п'яти рослин.

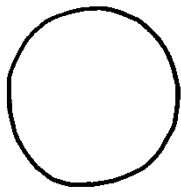
До 47 + 48 Плід: за довжиною (47); за шириною (48)

До 49 + 50 Плід: відношення довжина / ширина (49); форма (50)

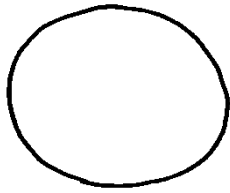
← ширша частина →			
нижче середини		посередині	вище середини
видовжена			
		2 – видовжена	
→ ширина / довжина ← відношення			
	1 – яйцеподібна	3 – еліптична	6 – оберненояйцеподібна
			
сплюснута		4 – округла	
			
		5 – сплюснута	

До 51 Плід: форма поперечного перерізу (посередині)

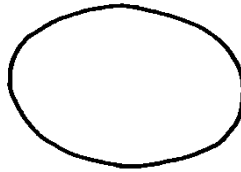
1

Округла

2

сплюснута

3

поперечноеліптична

До 52 Плід: маточковий кінець

1

Сильно заглиблений

2

слабко заглиблений

3

плоский

4

округлий

5

тупий (слабко виступає)

6

тупий (сильно виступає)

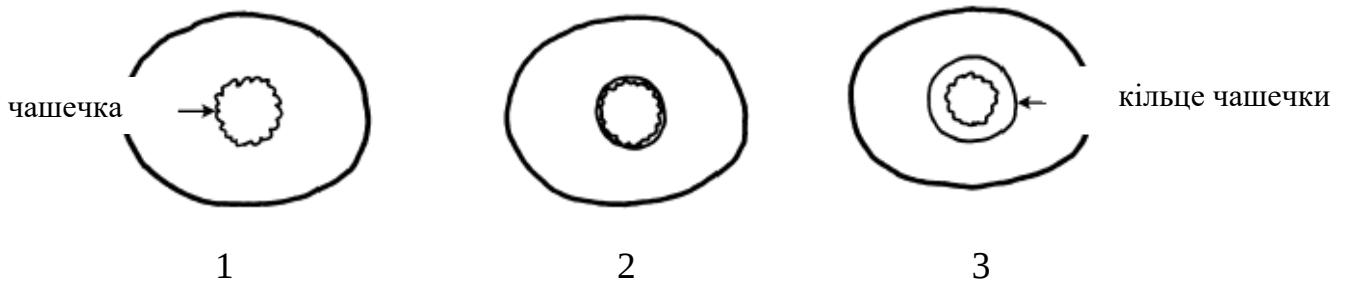
7

гострий

До 53 Плід: ступінь загостреності

До 54. Плід: кільце чашечки.

Відсутнє або слабо виражене помірно виражене сильно виражене

До 55 Плід: форма плеча базальної частини

До 57 Плід: довжина плодоніжки відносно довжини плоду

Визначається як різниця між довжиною плодоніжки і довжиною плоду.

Коротка – плодоніжка дещо коротша за плід.

Середня – довжина плодоніжки дорівнює довжині плоду.

Довга – плодоніжка дещо довша за плід.

До 58 Плід: прояв сочевичок на шкірці

Прояв сочевичок визначається розміром і кількістю їх на шкірці.

До 60 Плід: ворсинки за щільністю

Щільність ворсинок визначається як поєднання кількості і довжини окремих ворсинок.

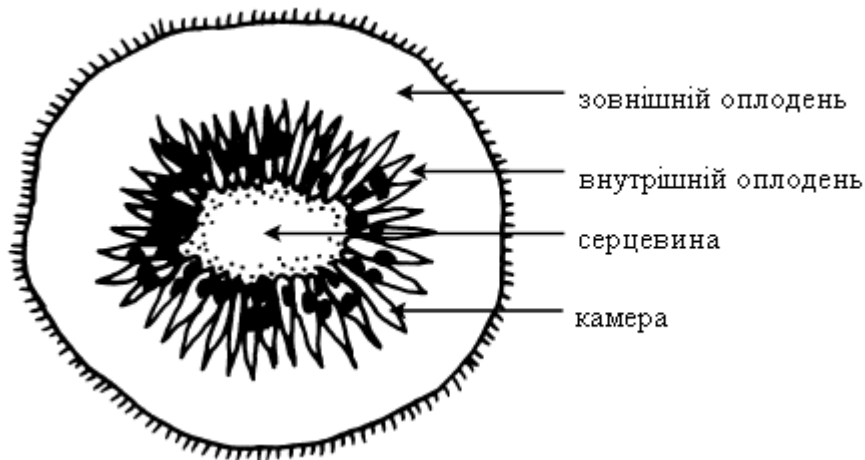
До 62 Плід: з'єднання ворсинок із шкіркою

Обстеження проводять шляхом тертя пальцем по поверхні плоду.
Визначається легкістю чи важкістю відокремлення ворсинок.

До 63 Плід: забарвлення шкірки

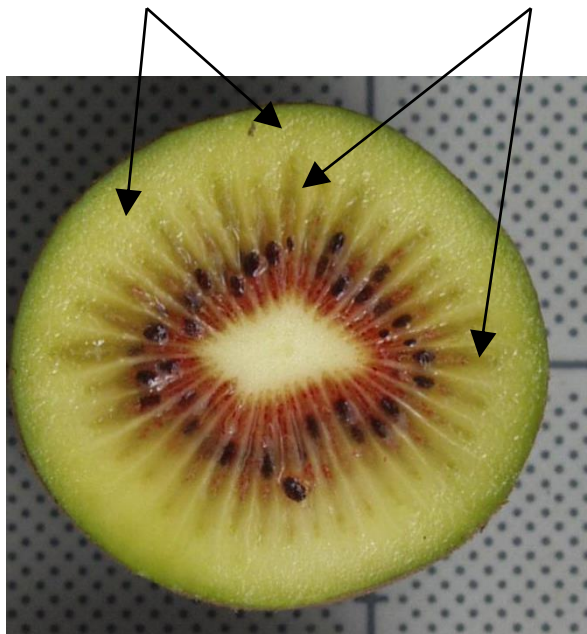
Забарвлення визначається під час збирання плодів після видалення ворсинок. Забарвлення плоду не включає забарвлення ворсинок.

До 65 + 66 Плід: забарвлення зовнішнього оплодня (65); забарвлення камер (66)

зовнішній перикарп

забарвлення камер

До 67 Плід: поширення червонуватого забарвлення вздовж камер

1

Дуже слабке

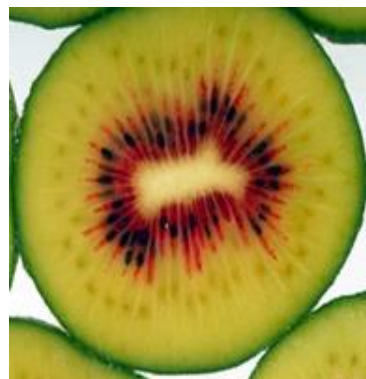
2

слабке

3

середнє

4

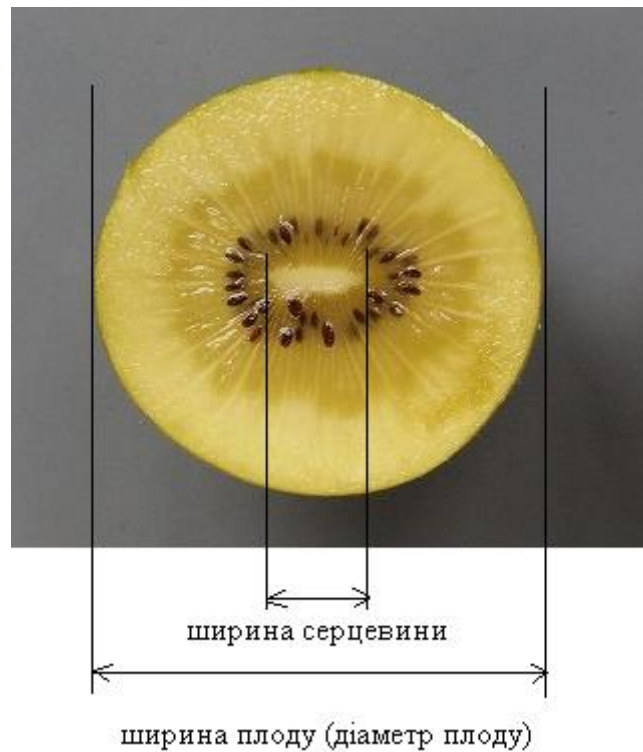
сильне

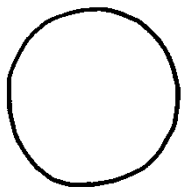
5

дуже сильне

До 69 Плід: відношення ширина серцевини / діаметр плоду

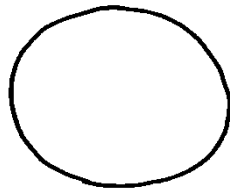

До 70 Плід: основна форма серцевини в поперечному перерізі

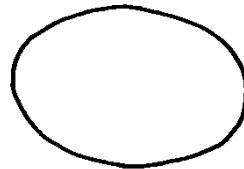
1

Округла

2

сплюснута

3

поперечноеліптична

До 72 Плід: цукристість

Загальний вміст сухих розчинних речовин вимірюється рефрактометром.

До 73 Плід: кислотність

Кислотність визначають титруванням кислот.

До 74 Час розпускання вегетативних бруньок

Коли 10% бруньок показали зелені конуси.

До 75 Час початку цвітіння

Коли 10% квіток повністю розкриті.

До 76 Час збиральної стиглості

Рекомендується приступати до збирання, коли загальний вміст розчинних сухих речовин знаходиться на рівні визначеному національними або регіональними нормами.

Загальну кількість розчинних сухих речовин можна визначити за методом Брікса.

9. Література.

1. Test Guidelines for the conduct of tests for distinctness, uniformity and stability of *Actinidia* (*Actinidia* Lindl.) (TG /98/7, UPOV) // Geneva. 2012-03-28. – 57 P. // URL: <http://www.upov.int/edocs/tgdocs/en/tg098.pdf>